

HRVATSKA
REVIZORSKA
KOMORA

Stručno savjetovanje ovlaštenih revizora u organizaciji Hrvatske revizorske komore

za 2025. godinu

HRVATSKA
REVIZORSKA
KOMORA

Prikaz ključnih zahtjeva za dobrovoljno izvještavanje o održivosti za neuvrštena mala i srednja poduzeća (VSME standard)

Sanja Senkić, ovlaštenu revizor

Napomena

Sadržaj ovog prezentacijskog materijala je informativnog karaktera. Upotreba prezentacijskog materijala ne oslobađa korisnika od poduzimanja potrebnih mjera predostrožnosti prije njegove uporabe, odnosno ne oslobađa korisnika od obveze primjene izvornih zakonskih odredbi i pravila struke, s toga se Hrvatska revizorska komora i autor prezentacijskog materijala ne mogu smatrati odgovornima prilikom uporabe ili u vezi s uporabom sadržaja koji se nalazi u prezentacijskom materijalu.

Uporaba sadržaja i podataka iz ovog prezentacijskog materijala dopuštena je pod uvjetom navođenja izvora podataka, osim u slučajevima kada je naznačeno drugačije.

Sadržaj

1. **Struktura standarda**
2. **Pregled pokazatelja za Osnovni modul (Basic Modul)**
3. **Pregled pokazatelja za Sveobuhvatni modul (Comprehensive Modul)**
4. **Primjer Izvještaj o održivosti – osnovni modul**

1. Struktura standarada

1. Struktura standarda (1/6)

QR kod za VSME

EFRAG Voluntary Sustainability Reporting Standard for non-listed SMEs (VSME)

December 2024

Osnovni cilj

U prosincu 2024. EFRAG je objavio standard VSME za potporu MSP-ovima na koje CSRD ne utječe modularnim pristupom u njihovim dobrovoljnim ESG izvještavanju

ESG podaci za B2B i tržište kapitala

VSME standard osmišljen je kako bi zadovoljio potrebe velikih tvrtki u opskrbnom lancu malih i srednjih poduzeća, kao i banaka i ulagača.

Jednostavnost

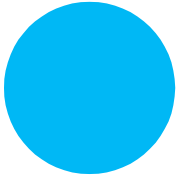
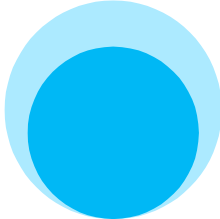

VSME standard pruža znatno manji broj podatkovnih točaka u usporedbi s ESRS-om, pojednostavljeni format i jasne smjernice za tumačenje i izvor potrebnih podataka.

1. Struktura standarda (2/6)

QR kod za VSME

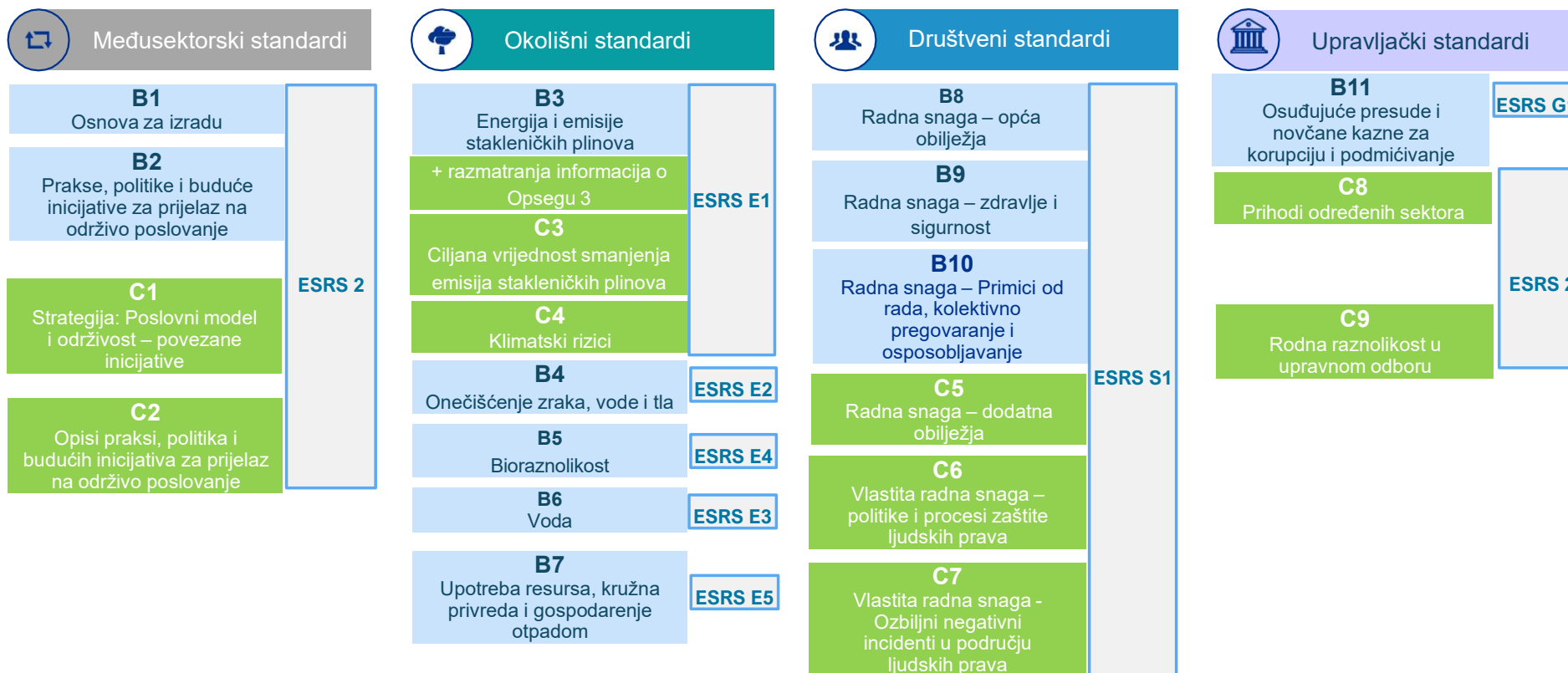
Dva modula		Primjenjivost modula
Moduli u VSME standardu	Osnovni modul 	Osnovni podaci
Opis	Osnovni modul definira minimalni skup informacija o kojima je potrebno izvještavati prema VSME standardu	1 Mirko-poduzetnici Očekuje se da će koristiti Osnovni modul
Podatkovne točke	11 zahtjeva za objavljivanje (B1-B11) 51 podatkovna točka	2 Mali poduzetnici Očekuje se da će koristiti Sveobuhvatni modul
	Sveobuhvatni modul 	3 Srednji poduzetnici Očekuje se da će koristiti Sveobuhvatni modul
	Sveobuhvatni modul predstavlja <u>dobrovoljno proširenje</u> Osnovnog modula, namijenjeno malim i srednjim poduzetnicima	4 Veliki poduzetnici ispod praga CSRD-a Omnibus prijedlog
	9 dodatnih zahtjeva za objavljivanjem (C1-C9) 42 podatkovne točke	

1. Struktura standarda (3/6)

QR kod za VSME

Pregled VSME standarda i ESRS standarda

Jedna podatkovna točka o kršenjima ljudskih prava u lancu vrijednosti, pogođenim zajednicama te potrošačima i krajnjim korisnicima (ESRS S2, ESRS S3, ESRS S4).

1. Struktura standarda (5/6)

QR kod za VSME

Kvalitativni podaci¹

Međusektorski standardi

B1

Osnova za izradu

B2

Prakse, politike i buduće inicijative za prijelaz na održivo poslovanje

C1

Strategija: Poslovni model i održivost – povezane inicijative

C2

Opisi praksi, politika i budućih inicijativa za prijelaz na održivo poslovanje

Tematska područja

B4

Onečišćenje zraka, vode i tla

B7

Upotreba resursa, kružna privreda i gospodarenje otpadom

B10

Radna snaga – Primici od rada, kolektivno pregovaranje i osposobljavanje

C3

Ciljana vrijednost smanjenja emisija stakleničkih plinova

C4

Klimatski rizici

C6

Vlastita radna snaga – politike i procesi zaštite ljudskih prava

C7

Vlastita radna snaga - Ozbiljni negativni incidenti u području ljudskih prava

¹ Popis DR-ova koji sadrže kvalitativne podatke

Kvantitativni podaci - KPI

Ukupni prihod
Broj zaposlenika

Potrošnja energije
Opseg emisija stakleničkih plinova 1+2; Opseg 3 dobrovoljna objava
Intenzitet emisije stakleničkih plinova
Ciljevi smanjenja emisija stakleničkih plinova
Broj lokacija u blizini područja osjetljivih na biološku raznolikost
Korištenje zemljišta
Potrošnja vode
Ukupna razgradnja proizvedenog otpada

Nesreće na radu
Razlika u plaćama između spolova
Sati edukacije zaposlenika
Broj zaposlenika (+raščlamba)

Osude i novčane kazne za korupciju/podmićivanje
Prihodi iz određenih sektora
Omjer rodne raznolikosti

1. Struktura standarda (6/6)

QR kod za VSME

	ESRS	VSME
Određivanje opsega	Obvezno za velika poduzeća EU (Omnibus: > 1 000 zaposlenika)	Dobrovoljni standard izvještavanja za mala i srednja poduzeća (MSP) (+ Omnibus: poduzeća s manje od 1.000 zaposlenih)
Teme i podatkovne točke	Tematska područja: 5 okolišnih, 4 društveno i 1 upravljačko >1.000 podatkovnih točki, ovisno o procjeni DMA	Tematska područja: 5 okolišnih, 1 društveno i 1 upravljačko Značajno smanjen skup podatkovnih točaka (otprilike za 90%)
Procjena dvostruke značajnosti	Procjena dvostruke značajnosti je obvezna – izvještavanje na temelju značajnih IRO	Koncept dvostruke materijalnosti zamijenjen je pristupom temeljenim na načelu "ako je primjenjivo", bez obveze izričitog izvještavanja o utjecaju, rizicima i prilikama (IRO).
Analize koje se trebaju provesti	Analiza klimatskih rizika, analiza biološke raznolikosti, analiza otpornosti	Analiza klimatskih rizika (ako je primjenjivo); analiza biološke raznolikosti
Izveštavanje	Integrirano u izvješće o upravljanju, počevši od fiskalne godine 2024. (stari CSRD) (Omnibus: od fiskalne godine 2027. i dalje.)	Izveštajni format nije obavezan i može se primijeniti u bilo kojem trenutku prema potrebi društva.

2. Pregled pokazatelja za Osnovni modul (Basic Modul)

2. Pregled pokazatelja za Osnovni modul (Basic Modul) (1/3)

OSNOVNI MODUL				
OPĆE INFORMACIJE				
B1 – Osnova za pripremu	B2 – Prakse, politike i buduće inicijative za prijelaz na održivo poslovanje			
<p>▶ Navesti koja je odabrana osnova za pripremu izvještaja: samo Osnovni modul ili Osnovni modul i Sveobuhvatni modul.</p> <p>▶ Ako je društvo izostavilo određenu informaciju jer se ista smatra povjerljivom ili osjetljivom mora to objaviti.</p> <p>▶ Navesti je li izvještaj o održivosti izrađen pojedinačno, obuhvaćajući samo podatke društva, ili konsolidirano, uključujući i podatke o povezanim društvima.</p> <p>▶ U slučaju konsolidiranog izvješća o održivosti: navesti popis povezanih društava i njihovu registriranu adresu.</p> <p>▶ Potrebno je navesti sljedeće podatke:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Pravni oblik društva • NACE kod/kodove sektorske klasifikacije • Vrijednost aktive u eurima • Vrijednost ukupnih prihoda u eurima • Broj zaposlenika; • Državu u kojoj društvo obavlja osnovnu djelatnost i lokacije značajne imovine; i • Geolokacije u vlasništvu, najmu ili pod upravljanjem. <p>▶ Ako je društvo nositelj održivih certifikata ili oznaka, treba pružiti kratak opis s podacima o izdavatelju, datumu izdavanja i, ako je primjenjivo, dodijeljenim ocjenama.</p>	<p>DRUŠTVO OBJAVLJUJE</p> <p>Društvo treba navesti ima li prakse, politike i buduće inicijative koje se odnose na:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Napori za smanjenje potrošnje vode i električne energije • Smanjenje emisija stakleničkih plinova (GHG) • Sprječavanje onečišćenja • Inicijative za poboljšanje sigurnosti proizvoda • Trenutne inicijative za poboljšanje radnih uvjeta i jednakog tretmana na radnom mjestu • Edukacija zaposlenika o održivosti • Partnerstva vezana uz projekte održivosti. <p>▶ Društvo treba navesti ima li:</p>			
	<p>POLITIKE</p> <ul style="list-style-type: none"> • Politike o pitanjima održivosti • Javna dostupnost tih politika • Posebne okolišne, društvene ili upravljačke politike za rješavanje pitanja održivosti 	<p>BUDUĆE INICIJATIVE</p> <ul style="list-style-type: none"> • Provedba planova usmjerenih na buduće izazove i ciljeve održivosti 	<p>CILJEVI</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ciljevi za praćenje provedbe politika • Postignuti napredak u ostvarivanju tih ciljeva 	
		<p>▶ Prakse, politike i buduće inicijative obuhvaćaju aktivnosti društva usmjerene na:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Smanjenje negativnih utjecaja na ljude i okoliš • Povećanje pozitivnih utjecaja na ljude i okoliš • Doprinos održivijem gospodarstvu 		
		<p>▶ Ako društvo u svom izvještaju o održivosti uključuje i Sveobuhvatni modul, dužan je nadopuniti informacije iz točke B2 – Prakse, politike i buduće inicijative za prijelaz prema održivom gospodarstvu – podatkovnim točkama iz točke C2 – Opisi praksi, politika i budućih inicijativa za prijelaz prema održivijem gospodarstvu – iz Sveobuhvatnog modula VSME standarda.</p>		

2. Pregled pokazatelja za Osnovni modul (Basic Modul) (2/3)

OSNOVNI MODUL (NASTAVAK)		
OKOLIŠNI POKAZATELJI		
B3 – Energija i emisije stakleničkih plinova	B4 – Onečišćenje zraka, vode i tla	
<p>Potrošnja energije</p> <ul style="list-style-type: none"> ▶ Objaviti ukupnu potrošnju energije društva izraženu u MWh, uz razradu na potrošnju električne energije (prema računima dobavljača električne energije) i fosilnih goriva, ako je društvo u mogućnosti napraviti takvu razradu. <p>Emisije stakleničkih plinova (GHG emisije)</p> <ul style="list-style-type: none"> ▶ Objaviti vlastite procijenjene bruto emisije stakleničkih plinova (GHG) izražene u tonama ekvivalenta CO₂ (tCO₂eq), uzimajući u obzir sadržaj GHG Protocol Corporate Standarda, koji obuhvaća: <ul style="list-style-type: none"> • Emisije iz Opsega 1 izražene u tCO₂eq, koje potječu iz izvora u vlasništvu ili pod kontrolom društva • Emisije iz Opsega 2 (lokacijski pristup) izražene u tCO₂eq, koje proizlaze iz proizvodnje kupljene energije, kao što su električna energija, toplina, para ili hlađenje ▶ Objaviti i intenzitet emisija GHG, izračunat kao omjer bruto emisija GHG i prometa (u eurima). ▶ Alternativni standard: Umjesto GHG protokola može se koristiti i ISO 14064-1. 	<ul style="list-style-type: none"> ▶ U slučaju da je društvo zakonski ili regulatorno obavezan izvještavati o emisijama štetnih tvari – ili to čini dobrovoljno – treba objaviti koje tvari ispušta u zrak, vodu i tlo u okviru svog poslovanja. ▶ Objava treba sadržavati i odgovarajuće količine za svakog onečišćivača pojedinačno ▶ Ako su ti podaci već javno dostupni, društvo može uputiti na dokument u kojem su objavljeni, uključujući relevantan URL ili umetnuti hiperlink. 	
B5 – Bioraznolikost	B6 – Voda	B7 – Upotreba resursa, kružna privreda i gospodarenje otpadom
<ul style="list-style-type: none"> ▶ Objaviti broj i površinu (u hektarima) lokacija gdje društvo posjeduje, ima u zakupu ili kojima upravlja, a koje se nalaze u ili u blizini područja osjetljivih na biološku raznolikost. ▶ Društvo može također objaviti pokazatelje vezane uz korištenje zemljišta, uključujući: <ul style="list-style-type: none"> • Ukupno korištenje zemljišta (u hektarima •)Ukupna zapečaćena površina • Ukupna površina usmjerena na prirodne sadržaje na lokaciji • Ukupna površina usmjerena na prirodne sadržaje izvan lokacije 	<ul style="list-style-type: none"> ▶ Objaviti ukupnu količinu vode koju društvo crpi, što se odnosi na količinu vode koja ulazi unutar granica lokacije društva ili postrojenja. ▶ Objaviti količinu vode koja se crpi na lokacijama koje se nalaze u područjima s visokim vodnim stresom. ▶ U slučaju da društvo ima proizvodne procese koji značajno troše vodu, potrebno je objaviti i vlastitu potrošnju vode, izračunatu kao razliku između ukupne količine dovoda voda i količine ispuštene vode iz proizvodnih procesa. 	<ul style="list-style-type: none"> ▶ Objaviti primjenjuje li društvo načela kružnog gospodarstva te na koji način ih primjenjuje. ▶ Također potrebno je objaviti: <ul style="list-style-type: none"> • Ukupnu godišnja količina otpada, s razradom na neopasni i opasni otpad • Ukupna godišnja količina otpada koja se usmjerava na recikliranje ili ponovnu uporabu • Godišnji materijalni tok (mass-flow) relevantnih sirovina i materijala, ako društvo djeluje u sektoru s visokim materijalnim tokovima, poput proizvodnje, graditeljstva, ambalaže i sl.

2. Pregled pokazatelja za Osnovni modul (Basic Modul) (3/3)

OSNOVNI MODUL (NASTAVAK)		
DRUŠTVENI POKAZATELJI		UPRAVLJAČKI POKAZATELJI
B8 – Radna snaga – opća obilježja	B9 – Radna snaga – zdravlje i sigurnost	B11 – Osuđujuće presude i novčane kazne za korupciju i podmićivanje
<ul style="list-style-type: none"> ▶ Objaviti broj zaposlenika (izražen u broju osoba ili kao ekvivalent punog radnog vremena) prema sljedećim pokazateljima: <ul style="list-style-type: none"> • Vrsta ugovora o radu (privremeni ili stalni) • Spol • Država u kojoj je sklopljen ugovor o radu (ako društvo posluje u više od jedne države) ▶ U slučaju da društvo zapošljava 50 ili više zaposlenika, potrebno je objaviti i stopu fluktuacije zaposlenika za izvještajno razdoblje. 	<ul style="list-style-type: none"> ▶ Objaviti sljedeće podatke vezane uz zaposlenike: <ul style="list-style-type: none"> • Broj i postotak evidentiranih nesreća na radu • Broj smrtnih slučajeva uzrokovanih ozljedama i bolestima povezanim s radom 	<ul style="list-style-type: none"> ▶ Ako je tijekom izvještajnog razdoblja došlo do osuda i novčanih kazni, potrebno je objaviti: <ul style="list-style-type: none"> • Broj izrečenih osuda • Ukupan iznos novčanih kazni zbog kršenja zakona o suzbijanju korupcije i podmićivanja
B10 – Radna snaga – Primici od rada, kolektivno pregovaranje i osposobljavanje		
<ul style="list-style-type: none"> ▶ Navesti primaju li zaposlenici plaću koja je jednaka ili viša od primjenjive minimalne plaće u zemlji, sukladno nacionalnom zakonu o minimalnoj plaći ili kolektivnim ugovorima ▶ Objaviti postotnu razliku u plaćama između žena i muškaraca <p><i>Napomena: Ova objava može se izostaviti ako Društvo zapošljava <150 zaposlenika; prag se smanjuje na 100 zaposlenika od 7. lipnja 2031.</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▶ Objaviti postotak zaposlenika obuhvaćenih kolektivnim ugovorima ▶ Objaviti prosječan broj godišnjih sati osposobljavanja po zaposleniku, s razradom po spolu 		

3. Pregled pokazatelja za Sveobuhvatni modul (Comprehensive Modul)

3. Pregled pokazatelja za Sveobuhvatni modul (Comprehensive Modul) (1/3)

SVEOBUH VATNI MODUL

OPĆE INFORMACIJE

C1 – Strategija: Poslovni model i održivost – povezane inicijative

- ▶ Objaviti opis glavnih elemenata poslovnog modela i strategije društva, uključujući:
 - Ključne skupine proizvoda i/ili usluga koje društvo nudi
 - Ključna tržišta na kojima društvo djeluje (npr. B2B, veleprodaja, maloprodaja, države)
 - Ključne poslovne odnose (npr. glavni dobavljači, kupci, distribucijski kanali i potrošači)
 - Sve ključne elemente strategije koji se odnose na pitanja održivosti ili na njih utječu

C2 – Opisi praksi, politika i budućih inicijativa za prijelaz na održivo poslovanje

- ▶ Ukratko navesti specifične prakse i politike koje su provedene, kao i buduće inicijative za prijelaz prema održivijem gospodarstvu, a koje su već prijavljene u okviru objave B2 – Prakse, politike i buduće inicijative za prijelaz prema održivijem gospodarstvu iz Osnovnog modula.
- ▶ Društvo može navesti najvišu razinu odgovornu za provedbu ovih praksi, politika ili inicijativa, ako je primjenjivo.

OKOLIŠNI POKAZATELJI

UZIMANJE U OBZIR PRI IZVJEŠĆIVANJU O EMISIJAMA STAKLENIČKIH PLINOVA U OKVIRU OSNOVNOG MODULA (B3)

- ▶ Objava emisija stakleničkih plinova iz opsega 3 može biti relevantna ovisno o djelatnostima društva, jer pruža uvid u utjecaj vrijednosnog lanca na klimatske promjene.
- ▶ Emisije Opsega 3 odnose se na neizravne emisije stakleničkih plinova (isključujući emisije iz Opsega 2) koje potječu iz vrijednosnog lanca, uključujući aktivnosti uzvodno (npr. nabavljena roba i usluge, kapitalna dobra, prijevoz nabavljene robe i sl.) te aktivnosti nizvodno (npr. transport i distribucija proizvoda društva, uporaba prodanih proizvoda, ulaganja i dr.).
- ▶ Ako društvo izvještava o emisijama iz Opsega 3, treba se pozvati na 15 kategorija emisija iz Opsega 3 definiranih u GHG Protocol Corporate Standardu, kao i u GHG Protocol Corporate Value Chain (Scope 3) Accounting and Reporting standardu, te uključiti značajne kategorije na temelju vlastite procjene.
- ▶ Prilikom izvještavanja o emisijama iz Opsega 1 i Opsega 2, emisije iz Opsega 3 specifične za društvo trebaju biti prikazane zajedno s obaveznim informacijama iz točke B3 – Energija i emisije stakleničkih plinova.

C3 – Ciljana vrijednost smanjenja emisija stakleničkih plinova

- ▶ Ako je društvo postavilo ciljeve za smanjenje emisija stakleničkih plinova (GHG), treba ih objaviti u apsolutnim vrijednostima za emisije iz Opsega 1 i Opsega 2 te za značajne emisije iz Opsega 3, i to uz sljedeće podatke:
 - Ciljna godina i ciljana vrijednost
 - Referentna (početna) godina i vrijednost za tu godinu
 - Jedinice koje se koriste za ciljeve
 - Udio emisija iz Opseg 1, Opseg 2 i, ako se objavljuje, Opseg 3 na koje se ciljevi odnose
 - Popis ključnih mjera koje društvo planira provesti radi postizanja postavljenih ciljeva
- ▶ Društva koji djeluju u sektorima s visokim klimatskim utjecajem i imaju plan tranzicije za ublažavanje klimatskih promjena mogu objaviti informacije o tom planu te načinu na koji doprinosi smanjenju emisija stakleničkih plinova.
- ▶ Ako plan tranzicije nije uspostavljen, društvo treba objaviti hoće li i kada namjerava usvojiti takav plan.

3. Pregled pokazatelja za Sveobuhvatni modul (Comprehensive Modul) (2/3)

SVEOBUHVATNI MODUL (NASTAVAK)

OKOLIŠNI POKAZATELJI (NASTAVAK)

C4 – Klimatski rizici

- ▶ Ako društvo identificira klimatske prijetnje i tranzicijske događaje koji stvaraju značajne klimatske rizike dužno je:
 - Ukratko objaviti te prijetnje i događaje
 - Objaviti kako je procijenjena izloženost i osjetljivost njegovih imovine, aktivnosti i vrijednosnog lanca na klimatske prijetnje i tranzicijske događaje
 - Navesti vremenske horizonte za klimatske prijetnje i tranzicijske događaje
 - Objaviti sve poduzete mjere prilagodbe klimatskim promjenama u vezi s tim prijetnjama i događajima
- ▶ Društvo također može objaviti potencijalne negativne učinke klimatskih rizika na svoje financijsko poslovanje ili aktivnosti u kratkom, srednjem ili dugom roku, uz navođenje procjene rizika kao visokih, srednjih ili niskih.

DRUŠTVENI POKAZATELJI

C5 – Radna snaga – dodatna obilježja

- ▶ Ako društvo zapošljava 50 ili više zaposlenika, može objaviti sljedeće podatke:
 - Omjer žena i muškaraca na upravljačkoj razini za izvještajno razdoblje
 - Broj samozaposlenih osoba bez zaposlenih koje rade isključivo za društvo
 - Broj privremenih radnika koji su prvenstveno angažirani na poslovima povezanim s "aktivnostima zapošljavanja"

C6 – Radna snaga – dodatna obilježja

- ▶ Objaviti sljedeće podatke:
 - Ima li društvo Kodeks ponašanja ili Politiku o ljudskim pravima za svoju radnu snagu? (DA/NE)
 - Ako da, pokriva li ona sljedeće: dječji rad (DA/NE), Prisilni rad (DA/NE), trgovinu ljudima (DA/NE), diskriminaciju (DA/NE), sprječavanje nesreća (DA/NE), ostalo (DA/NE – ako DA, navesti)
 - Ima li društvo mehanizam za podnošenje pritužbi za vlastitu radnu snagu? (DA/NE)

C7 – Vlastita radna snaga - Ozbiljni negativni incidenti u području ljudskih prava

Objaviti sljedeće podatke:

- ▶ U slučaju potvrđenih incidenata unutar vlastite radne snage vezanih uz:
 - Dječji rad (DA/NE)
 - Prisilni rad (DA/NE) Trgovinu ljudima (DA/NE)
 - Diskriminaciju (DA/NE)
 - Ostalo (DA/NE – ako DA, navesti pojedinosti)
- ▶ Ako je odgovor "DA", društvo može objaviti koje mjere poduzima za rješavanje tih incidenata.
- ▶ Ako je društvo upoznato s bilo kakvim potvrđenim incidentima koji se odnose na radnike u vrijednosnom lancu, pogođene zajednice, potrošače ili krajnje korisnike, te informacije također treba razmotriti za objavu.

3. Pregled pokazatelja za Sveobuhvatni modul (Comprehensive Modul) (3/3)

SVEOBUH VATNI MODUL (NASTAVAK)	
UPRAVLJAČKI POKAZATELJI	
C8 – Prihodi određenih sektora	C9 – Rodna raznolikost u upravnom odboru
<ul style="list-style-type: none">▶ Ako društvo posluje u bilo kojem od sljedećih sektora, dužan je objaviti povezane prihode:<ul style="list-style-type: none">· Oružja (poput protupješačke mine, kasetnog streljiva, kemijskog i biološkog oružja)· Uzgoj i proizvodnja duhana· Fosilna goriva (ugljen, nafta i plin), uz obvezno razdvajanje prihoda ostvarenih od ugljena, nafte i plina· Proizvodnja kemikalija, posebno ako društvo proizvodi pesticide i druge agrokemijske proizvode▶ Također, potrebno je objaviti je li društvo isključeno iz bilo kojeg referentnog indeksa Europske unije usklađenog s Pariškim sporazumom.	<ul style="list-style-type: none">▶ Ako društvo ima uspostavljeno upravljačko tijelo, dužno je objaviti omjer spolne raznolikosti tog tijela.

Izvor podataka

QR kod za VSME standard
na stranici EFRAG-a

Izvještaj o održivosti

FlyerFighters – 2024

Sadržaj

Poglavlje	Stranica
Uvod	3
Općenito	4
Potvrda podataka	5
B1 Osnova za izradu	7
B2 Prakse, politike i buduće inicijative za prijelaz na održivo poslovanje	9
B3 Energija i emisije stakleničkih plinova	10
B4 Onečišćenje zraka, vode i tla	12
B5 Bioraznolikost	13
B6 Voda	14
B7 Upotreba resursa, kružna privreda i gospodarenje otpadom	15
B8 Radna snaga - opća obilježja	16
B9 Radna snaga - zdravlje i sigurnost	17
B10 Radna snaga - Primici od rada, kolektivno pregovaranje i osposobljavanje	18
B11 Osuđujuće presude i novčane kazne za korupciju i podmićivanje	19

Uvod

Kada sam ja, Pete Paper, pokrenuo FlyerFighters („Društvo”), imao sam jedan cilj: pružiti visokokvalitetni tisak za poduzetnike koji žele biti viđeni. Ali ubrzo sam shvatio da utjecaj našeg rada nadilazi samo prekrasne letke i posjetnice. Industrija papira glavni je potrošač sirovina i energije, a kao tiskari imamo odgovornost raditi što je moguće održivije.

Dobar primjer? Naš način korištenja papira. Jeste li znali da svoju proizvodnju planiramo što učinkovitije, tako da gotovo da nemamo ostataka otpada? Pametnim kombiniranjem i optimalnim korištenjem formata svake godine štedimo tisuće listova papira.

To je samo jedan od koraka koje poduzimamo. Također smo se odlučili za organske tinte, sve više ispisujemo na recikliranom papiru i kritički gledamo na našu potrošnju energije. Naše dvije lokacije djelomično rade na zelenoj energiji i istražujemo kako možemo učiniti naš prijevoz - s četiri automobila za najam i dva kombija - održivijim.

Zašto VSME izvještaj? Jednostavno: želimo znati gdje se nalazimo i što možemo poboljšati. Održivo poduzetništvo kontinuiran je proces, a mjerenjem našeg utjecaja možemo donositi ciljanije odluke. Štoviše, sve više kupaca i partnera očekuje transparentnost u pogledu održivosti. Ovaj izvještaj pomaže ne samo interno, već i eksterno da pokažemo da preuzimamo odgovornost.

Održivost nije trend, to je budućnost. Ovim izvještajem poduzimamo korak prema kružnom i klimatski prihvatljivom poslovanju. A ako to možemo učiniti, mogu to učiniti i druga mala i srednja poduzeća.

Općenito

Prikupljanje podataka

Za pripremu našeg VSME izvještavanja koristimo platformu de Green Otter. Ova platforma nudi intuitivno sučelje korak po korak koje nam pomaže u učinkovitom prikupljanju i tumačenju podataka o održivosti.

Zahvaljujući integraciji umjetne inteligencije, dobili smo prilagođene savjete i podršku, što nam omogućuje pouzdano generiranje cjelovitog VSME izvještaja usklađenog s ESRS-om.

Budući da platforma pruža uvide u stvarnom vremenu i automatizirane izvještaje, omogućuje nam trenutni uvid u naše KPI-jeve održivosti, rizike i prilike.

Jezik

Ovaj izvještaj je napisan na hrvatskom jeziku.

Odgovornost

Prilikom prikupljanja i obrade podataka nastojali smo postići ravnotežu između potpunosti, točnosti i nepristranosti. U pojedinim slučajevima koristili smo zamjenske podatke ili nacionalne prosjeke, osobito kada konkretni pokazatelji nisu bili odmah dostupni.

Podaci osjetljivi s obzirom na privatnost, poput detaljnih osobnih informacija, standardno nisu javno uključeni u ovaj izvještaj.

Ako je potrebno, relevantnim dionicima mogu se dostaviti dodatna pojašnjenja.

Potvrda podataka

Kako bi se osigurala pouzdanost podataka, preporučuje se da određene dijelove ovog izvještaja provjeri vanjski revizor.

To može uključivati, između ostalog:

1. Emisije opsega 1 (potrošnja goriva naših automobila i kombija za leasing)
2. Emisije opsega 2 (potrošnja energije naših lokacija)
3. Emisije opsega 3 (distribucija i transport)
4. Potrošnja vode u našim proizvodnim procesima
5. Podaci o osoblju kao što su broj zaposlenika i vrste ugovora
6. Financijski podaci povezani s ulaganjima u održivost

Takva provjera doprinosi vjerodostojnosti izvještaja i pomaže nam jamčiti transparentnost i pouzdanost prema kupcima i partnerima u lancu.

Osnovni modul

B1: Osnova za izradu

Za ovaj izvještaj o održivosti odlučili smo koristiti samo osnovni modul (B modul) VSME-a. To znači da izveštavamo o ključnim aspektima našeg utjecaja na okoliš, osoblje i poslovanje, bez dodatnih opsežnih modula.

Iz ovog izvještaja nisu izostavljeni klasificirani ili osjetljivi podaci.

Sve relevantne informacije zabilježene su i, prema potrebi, anonimizirane kako bi se osigurala privatnost zaposlenika i poslovnih partnera.

Ovaj izvještaj pripremljen je na individualnoj osnovi, što znači da se svi podaci odnose isključivo na FlyerFighters, a ne na podružnice društva.

- Naziv društva: FlyerFighters
- Pravni oblik: društvo s ograničenom odgovornošću (do.o.)
- NACE code: 18.12 (Ostale tiskare)
- Adresa:
 - Glavna adresa: Colosseum, 7521 PP Enschede, Nizozemska
 - Druga adresa: Graaf Willem de Oudelaan, 1412 AT Naarden, Nizozemska
- Broj zaposlenika: 23
- Prihod: €3.400.000
- Aktiva: €500.000
- Država u kojoj društvo obavlja poslovnu aktivnost: Nizozemska

Budući da je ovo naš prvi VSME izvještaj smatramo ga osnovnim mjerenjem.

Prikupljeni podaci i uvidi pomažu nam u ciljanim poboljšanjima i daljnjem smanjenju našeg utjecaja u nadolazećim godinama.

U ovom trenutku Društvo još nema vanjske oznake ili certifikate održivosti. Međutim, aktivno istražujemo ekološki prihvatljive certifikate za naše dobavljače papira i tinte.

Geo lokacija	Koordinate
Glavna lokacija, Enschede	52° 14' 17.248" 6° 50' 10.974"
Druga (sekundarna) lokacija, Naarden	52° 17' 18.166" 5° 9' 9.018"

B2: Prakse, politike i buduće inicijative za prijelaz na održivo poslovanje

Tablica prikazuje za koje je teme Društvo izradilo planove, jesu li javno dostupni i jesu li naknadno postavljeni ciljevi za postizanje tih planova.

Usvojili smo politike o svim temama koje su nam značajne i postavili smo konkretne ciljeve.

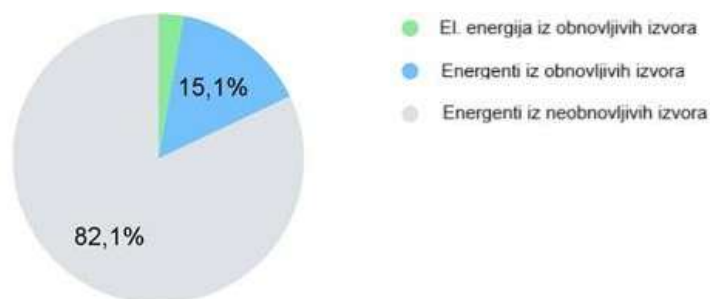
Svoje ambicije u pogledu održivosti vidimo kao konkurentsku prednost, zbog čega politike nisu javno dostupne.

	Aktivnosti/politike/ buduće inicijative - dostupne?	Politike i procedure su javno dostupne?	Ciljevi za postizanje planova
Klimatske promjene	✓	✗	✗
Onečišćenje	✓	✗	✓
Voda i vodni resursi	✓	✗	✓
Bioraznolikost i ekosustavi	✗	✗	✗
Kružno gospodarstvo	✓	✗	✓
Vlastita radna snaga	✓	✗	✓
Zaposlenici u lancu vrijednosti	✓	✗	✓
Pogođene zajednice	✗	✗	✗
Potrošači i krajnji korisnici	✓	✗	✓
Poslovno ponašanje	✓	✗	✓

B3: Energija i emisije stakleničkih plinova

Potrošnja energije

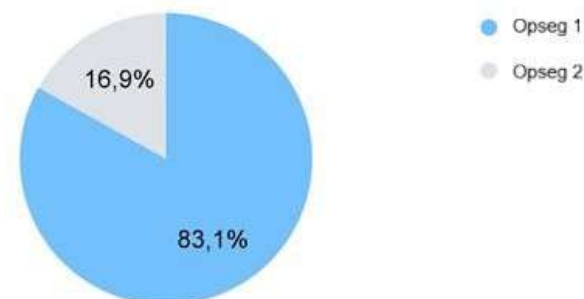
	Obnovljiva	Neobnovljiva	Ukupno
El. energija	10,4 MWh		10,4 MWh
Energenti	56 MWh	304 MWh	360 MWh
Ukupno			370,4 MWh

Emisije stakleničkih plinova

Emisije mjerimo u tonama ekvivalenta CO₂, poznatog i kao tCO₂eq. Opseg 1 je skup svih izravnih emisija organizacije. Opseg 2 su neizravne emisije uzrokovane potrošnjom energije na navedenim lokacijama.

	Emisije
Opseg 1	22,45 tCO ₂ eq
Opseg 2 (prema lokaciji)	4,56 tCO ₂ eq
Ukupno	27,01 tCO₂eq

Intenzitet stakleničkih plinova

Intenzitet stakleničkih plinova omjer je količine emisija u odnosu na godišnji promet. Emisije se ponovno izračunavaju u tonama ekvivalenta CO₂, a promet u eurima.

$$\frac{370.4}{3.400.000} = 7,944117647058824 \cdot 10^{-6}$$

tCO₂eq / €

B4:

Onečišćenje zraka, vode i tla

Društvo nije obvezno izvještavati o onečišćenju zraka, vode i tla, jer nema značajnih emisija ili ispuštanja koja podliježu zakonodavstvu o zaštiti okoliša.

Djelatnosti društva ograničene su na tisak i logistiku, bez industrijskih proizvodnih procesa koji predstavljaju rizik od onečišćenja zraka, vode ili tla.

B5: Bioraznolikost

Jedna od lokacija nalazi se u blizini takozvanog područja osjetljivog na biološku raznolikost. Lokacija u Naardenu nalazi se u blizini područja mreže Natura 2000.

Lokacija: Graaf Willem de Oudelaan, 1412 AT Naarden.

U sljedećoj tablici dajemo pregled situacije. "Zapečaćeno" znači da je izvorna površina pokrivena. Orijentirano na prirodu je područje koje prvenstveno ima za cilj očuvanje i obnovu prirode.

Opis	Veličina
Ukupna površina	340m ²
Od toga zapečaćeno	340m ²
Od toga orijentirano na prirodu u lokaciji	0m ²
Od toga orijentirano na prirodu van lokacije	0m ²

B6:

Voda

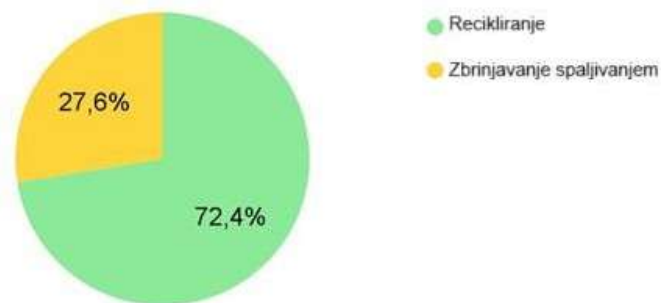
Društvo koristi vodu na dvije lokacije, ali nema značajan utjecaj na vodne resurse ili kvalitetu vode. Nijedna od lokacija nije smještena u blizini područja rizika od vode i ne postoje proizvodni procesi koji intenzivno koriste vodu.

Ukupna potrošnja vode društva prošle godine iznosila je 124 litre. Ova se voda uglavnom koristi za sanitaciju, potrošnju i čišćenje u uredskim prostorijama.

B7: Upotreba resursa, kružna privreda i gospodarenje otpadom

Društvo u svom poslovanju primjenjuje različite principe kružnog gospodarstva:

1. Upotreba recikliranog papira
2. Biorazgradive i ekološki prihvatljive tinte
3. Učinkovito korištenje materijala
4. Ponovna uporaba ambalažnih materijala

Neopasni otpad	Komada godišnje
Kutije	15.000
Folija s mjehurićima	7.500
Plastična ambalaža	5.000
Spremnici s tintom	600
Boce proizvoda za čišćenje	250
Netočni ispisi	30.000
Ukupni otpad	14.055 kg
Potpuna ponovna uporaba/recikliranje	10.180 kg
Zbrinjavanje spaljivanjem	3.875 kg

B8:

Radna snaga – opća obilježja

Društvo ima ukupno 23 zaposlenih, što iznosi 20,5 FTE.
Raščlamba prema vrsti ugovora je sljedeća:

Vrsta ugovora	Broj zaposlenika	FTE
Ugovor na neodređeno radno vrijeme	15	13,5
Ugovor na određeno radno vrijeme	4	3
Honorarno	4	4
Ukupno	23	20,5

FlyerFighters koristi 40-satni radni tjedan s mogućnošću rada od kuće za uredsko osoblje. Svi zaposlenici imaju nizozemsko državljanstvo.

Spol	Broj zaposlenika	FTE
Muškarci	12	11,5
Žene	10	8,5
Ostali	1	0,5
Ukupno	23	20,5

B9:

Radna snaga – Zdravlje i sigurnost

Dogodila se jedna nesreća na radu u 2024. godini. Društvo ima 20,5 FTE, što znači da se godišnje odradi 41.000 sati. VSME standard propisuje da se stupanj incidenata opiše kao broj incidenata na 100 EPRV-a na godišnjoj osnovi.

Također propisuje standardni izračun od 2.000 radnih sati po EPRV-u godišnje.

Formula je, dakle:

$$\frac{\text{Broj incidenata u godini}}{\text{Ukupan broj odrađenih sati u godini}} \cdot 200.000$$

Razina incidenata povezanih s radom za Društvo je stoga:

$$\frac{1}{41.000} \cdot 200.000 = 4.878$$

B10: Radna snaga – Primici od rada, kolektivno pregovaranje i osposobljavanje

Minimalna plaća u Nizozemskoj je 13,27 €, a početna plaća za zaposlenika najmanje 16,50 €.

Muškarci u prosjeku zarađuju 17,50 €, a žene 17,40 €. Razlika u plaćama izračunava se na sljedeći način:

$$\frac{17,50 - 17,40}{17,50} \cdot 100 = 0,57\%$$

Nemamo podatke o prosječnom broju sati obuke, ali cilj nam je u prosjeku 40 sati godišnje po EPRV-u.

B11: **Osuđujuće presude i novčane kazne za korupciju i podmićivanje**

Društvo nije osuđivano za korupciju ili podmićivanje u 2024. godini.

Hvala na pozornosti!

Sanja Senkić

sanja.senkic@bdo.hr